

Komunikat
Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Czarnkowie

UŻYTKOWANIE BUTLI GAZOWYCH
do właścicieli i zarządców obiektów budowlanych
znajdujących się na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

Komunikat kierowany jest do wszystkich właścicieli i zarządców obiektów budowlanych wyposażonych w instalację gazową zasilaną gazem płynnym z indywidualnej butli (do 11 kg).

Instalację gazową zasilaną gazem płynnym z indywidualnej butli, znajdującą się wewnątrz budynku, stanowi butla gazowa, urządzenie redukcyjne przy butli, przewód z armaturą, kształtkami i innym wyposażeniem, a także urządzenie gazowe wraz z przewodami spalinowymi lub powietrzno-spalinowymi, jeżeli stanowią one element składowy urządzeń gazowych.

Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli m.in. instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych). Powyższy obowiązek wynika z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Prawo budowlane i dotyczy właścicieli/zarządców wszystkich obiektów budowlanych wyposażonych w instalacje gazową (w tym urządzenia gazowe zasilane gazem płynnym z indywidualnych butli).

Kontrolę instalacji gazowych mogą przeprowadzać osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności, jak również osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci gazowych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa w obiektach budowlanych wyposażonych w instalacje gazowe zasilane gazem płynnym z indywidualnych butli należy przestrzegać poniższych zasad:

- instalacje gazowe zasilane gazem płynnym mogą być wykonywane tylko w budynkach niskich (do 12 m wysokości obiektu lub 4 kondygnacji budynku mieszkalnego),
- zabrania się stosowania w jednym budynku gazu płynnego i gazu z sieci gazowej,
- w jednym mieszkaniu, warsztacie lub lokalu użytkowym nie należy instalować więcej niż dwóch butli,
- w pomieszczeniu, w którym instaluje się butlę, należy zachować temperaturę niższą niż 35°,
- butlę należy instalować wyłącznie w pozycji pionowej,
- butlę należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi,
- między butlą a urządzeniem promieniującym ciepło, z wyłączeniem zestawów urządzeń gazowych z butlami, należy zachować odległość co najmniej 1,5 m,

- butli nie należy umieszczać w odległości mniejszej niż 1 m od urządzeń mogących powodować iskrzenie, tj. butlę gazową należy umieszczać w odległości minimum 1 m od kuchenki gazowej,
- urządzenia gazowe należy łączyć z reduktorem ciśnienia gazu na butli za pomocą elastycznego przewodu o długości nieprzekraczającej 3 m i wytrzymałości na ciśnienie co najmniej 300 kPa, odpornego na składniki gazu płynnego, uszkodzenia mechaniczne oraz temperaturę do 60°C,
- urządzenie gazowe o mocy cieplnej przekraczającej 10 kW należy łączyć z przewodem elastycznym, o którym mowa w pkt 7, rurą stalową o długości co najmniej 0,5 m,
- kuchnie i kuchenki gazowe należy instalować w odległości co najmniej 0,5 m od okien do boku urządzenia, licząc w rzucie poziomym,
- w pomieszczeniach wyposażonych w kuchenkę gazową należy zapewnić skuteczną wentylację grawitacyjną (nawiew, wywiew), poddawaną regularnym kontrolom okresowym (art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c Prawa budowlanego) – zalecana jednoczesna kontrola instalacji gazowej i przewodów kominowych.

Ponadto Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Czarnkowie zachęca do zapoznania się z komunikatami dostępnymi na stronie internetowej Urzędu www.czarnkow.pinb.gov.pl.

**Powiatowy Inspektor
Nadzoru Budowlanego w Czarnkowie
Anna Janeczko**

Wyciąg z przepisów karnych:

- kto nie zapewnia wykonania okresowej kontroli podlega karze grzywny (art. 93 pkt 8 ustawy – Prawo budowlane),
- kto nie spełnia obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyтым stanie technicznym, użytkuje obiekt w sposób niezgodny z przepisami lub nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego podlega karze grzywny nie mniejszej niż 100 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (art. 91a ustawy – Prawo budowlane).

Niniejszy komunikat został sporządzony w oparciu o stan prawny na dzień 29 października 2025 r.

ZASADY BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA BUTLI LPG

PRZED PRZYŁĄCZENIEM:

1

PRZECZYTAJ INSTRUKCJĘ

PRZED PRZYŁĄCZENIEM BUTLI DOKŁADNIE
ZAPOZNAJ SIĘ Z INSTRUKCJĄ PRZYŁĄCZENIA
I UŻYTKOWANIA BUTLI Z GAZEM

2

NIE UŻYWAJ OGNIĄ

PODZAS PRZYŁĄCZANIA BUTLI NIE PAL
I NIE UŻYWAJ OTWARTEGO OGNIĄ

3

ZACHOWAJ ODLEGŁOŚĆ

MIEDZY BUTLĄ A URZĄDZENIEM PROMIENIOWYM
Ciepło - minimum 1,5 m. MIEDZY BUTLĄ A URZĄDZENIEM
ELEKTRYCZNYM - minimum 1 m.

4

ZACHOWAJ POZYCJĘ

BUTLE INSTALUJ BEZWZGLĘDNIE W POZYCJI PIONOWEJ
I ZACHOWAJ PRZED USZKODZENIAMI MECHANICZNYMI.

5

SPRAWDŹ PRZEWÓD

KONIECZNIE SPRAWDŹ CZY PRZEWÓD ELASTYCZNY UŻYTY
DO PRZYŁĄCZENIA NIE DOTYKA NAGRZANYCH ELEMENTÓW
KUCHENKI. STOPNIENIE SIĘ TEGO PRZEWÓDU SPOWODUJE
NIEKONTROLOWANY WYCIĘK GAZU

W TRAKCIE PRZYŁĄCZANIA:

1

SPRAWDŹ ZAWÓR

USUN FOLIOWĄ PŁÓWKĘ, SPRAWDŹ CZY ZAWÓR JEST ZAMKNIĘTY
PRÓBUJĄC PRZEKRĘCIĆ GO W PRAWO. PRZY ZAMKNIĘTYM
ZAWORZE ODKRĘĆ ZAŚLEPKĘ Z KROŚCIĄ.

2

SPRAWDŹ KRÓCIEC

UPEWNI SIĘ ŻE USZCZELKA W KRÓCIE PRZYŁĄCZENIOWYM
ZAWORU BUTLI NIE JEST USZKODZONA LUB DOKŁADALNA,
A GWINT NA KRÓCIE NIE MA WIDOCZNYCH USZKODZEŃ.

3

NIE OTWIERAJ ZAWORU

BUTLE NALEŻY PRZYŁĄCZAĆ TYLKO PRZY ZAMKNIĘTYM
ZAWORZE. NIE WOLNO OTWIERAĆ ZAWORU DOPÓKI NIE ZOSTANE
PRAWIDŁOWO PRZYKRĘŚCONY REDUKTOR CIŚNIENIA GAZU.

4

SPRAWDŹ POŁĄCZENIE

PO PRAWIDŁOWYM PRZYKRĘŚCENIU REDUKTORA OTWÓRZ
POWOLI ZAWÓR BUTLI. WYSTARCZY JEDEN PEŁNY OBRÓT
POKRETEŁEM ZAWORU. SPRAWDŹ NOŻYCEM W MIEDZY
SZCZELNOŚĆ CAŁEJ INSTALACJI POŁĄCZENIOWEJ.

5

PAMIĘTAJ

PAMIĘTAJ, ABY PODZAS PRZYŁĄCZANIA BUTLI I SPRAWDZANIA
SZCZELNOŚCI INSTALACJI KUCHNI GAZOWEJ
(URZĄDZENIA GAZOWE) BYŁY ZAMKNIĘTE!

**BEZPIECZEŃSTWO
TWÓJ WYBÓR**

www.sdg.gov.pl 1211 Bezpieczeństwo Techniczne Urząd Dozoru Technicznego

Partnerzy akcji

POPIHN
Polskie Stowarzyszenie Instalatorów i Montażystów

POGP
Polskie Stowarzyszenie Gazu i Płynów

**POLSKA
LIGA
POLSKI
PŁYNÓW**

Źródło: <https://www.gov.pl/web/kppsp-grajewo/bezpieczne-uzywanie-butli-z-gazem>

TABLICZKA ZNAMIONOWA

Butla **MUSI** mieć tabliczkę znamionową wytłoczoną lub przymocowaną na stałe. Na tabliczce lub w jej pobliżu na kołnierzu, uchwycie powinna być wybita informacja o ważności badania technicznego. **Jeżeli od daty produkcji lub ostatniego badania butli upłynęło więcej niż 10 lat, butla nie powinna być używana i należy ją poddać kolejnemu badaniu.**

PRZYKŁADY STOSOWANYCH OZNACZEŃ BADAŃ BUTLI:

WAŻNE!
Przy dacie badania szukaj cechy jednostki, która wykonywała badanie (tutaj widać przykładowe oznaczenia).

CZUJNIK GAZU

CZUJNIK GAZU nie zastąpi sprawnego przyłącza, ale pomoże zachować bezpieczeństwo. Instalując czujnik, trzeba stosować się do wskazówek producenta. W instrukcji obsługi producent informuje, jaki jest przewidywany czas żywotności elementu wykrywającego gaz, np. 5 lat. Po tym czasie czujnik staje się **BEZUŻYTECZNY**.

WIĘCEJ INFORMACJI o bezpieczeństwie użytkowania butli gazowych na stronie internetowej Transportowego Dozoru Technicznego:

www.tdt.gov.pl

JEŚLI ULATNIA SIĘ GAZ:

Jeśli poczujesz zapach gazu albo włączył się alarm detektora gazu:

1. NIE PANIKUJ.
2. NIE WŁĄCZAJ/WYŁĄCZAJ ŚWIATŁA.
3. ZAMKNIJ ZAWÓR BUTLI.
4. WYWIETRZ POMIESZCZENIE.

Do gazu dodawany jest nawianiacz o drażniącym zapachu, który człowiek wyczuwa dużo wcześniej, niż gaz osiągnie stężenie mogące spowodować wybuch. Również detektor gazu uruchamiają alarm przy stężeniu, które jeszcze nie grozi eksplozją – według deklaracji producentów np. przy 1/10 ilości gazu w powietrzu, które mogłoby doprowadzić do wybuchu. **Nie masz czasu na panikę, ale MASZ CZAS NA RACJONALNE DZIAŁANIE** i usunięcie zagrożenia.

Pierwszym odruchem po wejściu do ciemnego pomieszczenia, w którym wyczuwalny jest gaz, jest zapalenie światła. Powstrzymaj się przed tym: **NAJMNIEJSZA ISKRA**, która może powstać we włączniku światła, **MOŻE SPOWODOWAĆ WYBUCH**. Nie wyłączaj również światła – przeskok iskry w wyłączniku jest bardziej niebezpieczny niż już działająca lampa. Nie wyciągaj z gniazdka podłączonych urządzeń, nie podłączaj np. wentylatora, żeby przyspieszyć wietrzenie. Tutaj również może powstać iskra powodująca eksplozję.

ZRÓB PRZECIĄG, otwórz szeroko okna i drzwi, **zapewnij naturalny ruch powietrza**. Przewietrz pomieszczenie, ale bez użycia np. wyciągu kuchennego lub innych urządzeń elektrycznych. Jeśli pomimo zamknięcia zaworu butli gaz wciąż się ulatnia, **WYNIĘS BUTLĘ NA WOLNE POWIETRZE**, z dala od źródeł ognia i urządzeń elektrycznych.

PŁACISZ – WYMAGAJ TO TWOJE BEZPIECZEŃSTWO

Butle zawierające gaz LPG są bezpieczne – o ile zostaną zachowane podstawowe zasady ich użytkowania, a butla pochodzi z legalnego źródła. Przyczyną większości pożarów lub eksplozji gazu nie jest sama butla, ale jej wadliwe podłączenie do kuchni gazowej, grilla lub ogrzewacza.

O CZYM TRZEBA PAMIĘTAĆ, KUPUJĄC BUTLĘ Z GAZEM

Upomnij się o **PARAGON** i zachowaj go wraz z folią termokurczliwą, którą zdejmiesz z zaworu butli. Mogą być potrzebne w razie reklamacji lub jakichkolwiek roszczeń wobec dostawcy. Zwróć uwagę na **STAN TECHNICZNY**: czy butla nie ma wgnieceń lub śladów korozji.

SPRAWDŹ, CZY BUTLA MA:

- **tabliczkę znamionową** (wybita lub przytwierdzona na stałe) oraz sprawdź czy na tabliczce lub w jej pobliżu na kołnierzu, uchwycie jest wybite ważne badanie techniczne butli,
- **instrukcję bezpieczeństwa/obsługi** (naklejka na kołnierzu lub korpusie butli),
- **plombę** (folia termokurczliwa na zaworze butli),
- **tę samą nazwę firmy** na naklejkę i plombie oraz **namalowaną na butli**.

Nie kupuj butli, jeśli:

- była przerabiana,
- jest w kolorze czerwonym lub żółtym,
- widoczne są na niej uszkodzenia,
- badanie techniczne butli jest nieważne – patrz tabliczka znamionowa.

ELEMENTY DECYDUJĄCE O BEZPIECZEŃSTWIE

USZCZELKA ZAWORU znajdująca się na otworze zaworu przyłączeniowego jest kluczowym elementem bezpiecznego używania butli. Jej stan powinien sprawdzić zakład napełniający butle. Upewnij się przede wszystkim, czy uszczelka jest. Jeśli jest postrzępiona, kruszy się, ma głębokie wytłoczenie po poprzednim przyłączeniu, **poproś o wymianę** dostawcę gazu. Nie wkładaj samodzielnie drugiej, dodatkowej uszczelki, takie złącze nie będzie szczelne.

USZCZELKA

REDUKTOR I PRZYŁĄCZE

Systematycznie sprawdzaj stan **REDUKTORA, PRZEWODU** oraz **ZACISKÓW**. Załamania na wężu (np. w wyniku docięcia meblami), nadpalenia, przetarcia, przebarwienia dyskwalifikują go, konieczna jest wymiana. Na opakach zaciskowych może się pojawić korozja – to również jest dyskwalifikuje. Jeśli reduktor ma jakiegokolwiek uszkodzenia na obudowie, wymień go.

Bezpieczny okres użytkowania reduktora i przewodu elastycznego to ok. 5 lat (data produkcji znajduje się na obudowie reduktora). Po tym czasie lepiej go wymienić, nawet jeśli nie widać uszkodzeń. Stosuj przewody elastyczne przeznaczone do propanu-butanu, informację o przeznaczeniu są zazwyczaj umieszczone na przewodzie.

PRAWIDŁOWE PODŁĄCZENIE

Wystający z reduktora trzpień powinien zostać wsunięty w otwór zaworu butli, dopiero później można dokręcić nakrętkę (2). Pamiętaj o „odrotnym gwincie” – nakrętkę dokręca się przeciwnie do ruchu wskazówek zegara. Oznaczenia kierunku są zazwyczaj widoczne na nakrętce i obudowie reduktora. Dokręcając, przytrzymaj reduktor (3) tak, by nie doszło do skrócenia węża.

ZASŁEPKA

W sytuacji przypadkowego odkręcenia zaworu zasłepka jest w stanie powstrzymać wypływ gazu. Zakładaj ją na czas transportu lub odłączenia butli od kuchni.

INSTRUKCJA OBSŁUGI BUTLI

Na butli powinna być zamieszczona instrukcja bezpieczeństwa/ obsługi butli (naklejka na korpusie lub kołnierzu). Stosuj się do niej, by uniknąć niebezpieczeństwa. Najistotniejsze informacje:

PRZECIĄGANIE: gaz LPG jest cięższy od powietrza, zbiera się w miejscach położonych najniżej (np. studzienkach, otworach kanalizacyjnych), dlatego butle powinny być przechowywane w pozycji stojącej, w wentylowanym pomieszczeniu, powyżej powierzchni ziemi (nie w piwnicy), z dala od źródeł ciepła (nie w kotłowni, hydroforu lub wężle ciepłym), otwartego ognia, urządzeń lub instalacji elektrycznych (które mogłyby być np. źródłem iskry), z dala od pojazdów silnikowych (nie w garażu). Przechowywana na zewnątrz butla, ze względu na rozszerzalność cieplną gazu, powinna być umieszczona w miejscu osłoniętym od słońca. Należy ją chronić również przed opadami.

PODŁĄCZANIE: upewnij się, że zawory np. kucharki, grilla, piecyka są zakręcone, a w okolicy nie ma żadnego źródła zapłonu (ogień, papieros, urządzenie elektryczne). Zamknij dokładnie zawór starej butli. Odkręć reduktor. Zasłepkę z butli, która będzie podłączana, nakręć na zawór starej butli. Sprawdź stan uszczelki nowej butli. Podłącz reduktor do pełnej butli. **PAMIĘTAJ:** nakrętkę reduktora dokręca się przeciwnie do ruchu wskazówek zegara.

SPRAWDZANIE SZCZELNOŚCI: po przykręceniu reduktora otwórz zawór butli. Używając piany z mydłem lub płynem do mycia naczyń, sprawdź szczelność połączenia butli z reduktorem i zaworu butli. Pęcherzyki gazu oznaczają brak szczelności. W przypadku nieszczelności połączenia: zakręć zawór, odłącz butlę od kuchni i wynieś ją na zewnątrz. Jeśli nieszczelny jest zawór butli, zwróć ją natychmiast dostawcy.

Nigdy nie sprawdzaj szczelności przyłącza przy użyciu zapalniczek lub zapałek!

Nazwa firmy na instrukcji obsługi i plombie na zaworze (gwarantując, że butla jest pełna) powinna być zgodna z nazwą firmy namalowaną na butli. Na naklejkę znajdują się również: podstawowe informacje o gazie, firmie, która napełnia butlę i telefon kontaktowy.

Warto zakręcić zawór butli zawsze, gdy jest nieużywana (np. na noc) lub podczas dłuższej nieobecności (np. wyjazd na wakacje).

TRANSPORTOWY DOZÓR TECHNICZNY

Transportowy Dozór Techniczny jest właściwą władzą w kraju m.in. w zakresie warunków technicznych i badań ciśnieniowych urządzeń transportowych, w tym butli LPG.

→ www.tdt.gov.pl

Źródło: <https://www.tdt.gov.pl/informacje/baza-wiedzy/bezpieczenstwo-butli-na-gaz-lpg/>

**Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Czarnkowie
zachęca Państwa do zapoznania się
z Ogólnopolską kampanią edukacyjno-informacyjną
Państwowej Straży Pożarnej**

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJNIK GAZU?

Czujnik gazu ziemnego (metan, LNG) do detekcji gazu lżejszego od powietrza należy montować na ścianie blisko sufitu w odległości maks. 6 m od potencjalnego źródła wycieku gazu.

Czujnik propan-butan (propan, butan, LPG) do detekcji gazu cięższego od powietrza należy montować na ścianie blisko podłogi w odległości maks. 4 m od potencjalnego źródła wycieku gazu.

